

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre... 8 korona
Félévre... 4 "
Negyedévre... 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felölős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Tömörkény István.

Tömörkény István író a Petőfi-Társaság a legutóbbi közgyűlésén a társaság rendes tagjává választotta meg. Tömörkény régi ismerőse lapunk olvasóinak, mert az ő gyönyörű történeteit légszerűen olvasták a „Mulattató” rovatban. Magyar író annyira még be nem hatolt a magyar néplélek rejtelseibe, mint Tömörkény, aki kint a tanyák világában találja fel finomszövésű rajzainak anyagát. Az alföldi nép erényeit, hibáit, gyengeségeit, apró ügyes-bajos dolgait papírra vetve, művészi kézzel rajzolja meg ezt az egyszerű népet. A halászt, hajóst, bojtárt, kubikost, juhászt, kétkézi munkást, a magyar gyerek bakaélményeit hűséges képben mutatja be egy-egy elbeszélésében.

Tömörkény István, a „Petőfi-Társaság” új tagja.

Tömörkény Istvánnak, mint magyar néprajzi írónak két évtized alatt összeírott művei egy egész könyvtárt tesznek ki. Minden munkájából kicsillan a magyar föld végtelen szeretete,

ragaszkodik a szülőföld rögehez és annak gyermekeihez. Egyszerű, mindennapi, kicsinynek látszó dolgokat megfőst művészi módon, hogy minden egyes rajza egy festő ecsetének adna erős munkát. Azt lehet mondani, hogy Tömörkény a magyar irodalomban az elbeszélésnek és rajznak egy új műfaját teremtette meg, amelynek a magyar közönség a leghálásabb olvasója, mert megunt már a napi sajtónak külföldi minták után szerkesztett émelegős tárca novelláit. A tanyai, pusztai emberek apró eseteinek oly közvetlen írásban való ábrázolására, amint azt Tömörkény megírta, a világirodalomban csak Bret Harte képes. Érdemes férfiut választott tehát tagjai közé a Petőfi-társaság Tömörkény Istvánnal, aki különben Szegedi-Somogyi Könyvtár igazgatója és onnan küldi fel a budapesti lapoknak gyönyörűségeit, művészi kézzel megírt rajzait, elbeszéléseit.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Elöl tűz — hátul víz.

Egy jóra való, tisztességes magyar gyárossal utaztam a napokban. Miről beszéltünk volna másról, mint a bérharcokról, a sztrájkokról.

A gyáros ezeket mondotta:

— Mi kérem nem neheztelünk a sztrájkra — sőt örvendünk azon, hogy újabb alkalom van az áremelésre. Nálam már három sztrájk volt, de a sorsjeggyel való nyereség sem hoz nagyobb szerencsét, mint nekem a sztrájk hozott.

Csak bámultam, de a gyáros folytatta.

— Az első nagy sztrájk után 20% béremelést adtunk a munkásoknak és ugyancsak 20%-kal emeltük az árúkat. Így még haszon volt belőle, mert hiszen csak a munkabér drágult 20%-kal, ami alig harmadrészét teszi az előállítási áraknak. Az anyag nem drágult, a tőkebefektetés a régi maradt, de a 20% emelkedést mind ezekre ráütöttük. Fizeti a fogyasztó közönség s pontum!

— És a következő két sztrájk? — kérdeztem érdeklődve.

Az is bevált, mert mind a kétszer 10 százalékkal emeltük a teljes árakat, tehát a már fölemelt árakra ütöttük rá az újabb tíz százalékat.

Én elgondolkodtam és számolni kezdettem:

„Ha egy kalap munkabére 60 fillér, gyapjuja 60 fillér, a gyáros haszna 80 fillér, úgy a kalap ára 2 korona. Ha 2 koronára ráütök 20%-ot, az lesz 2:40 korona, ha erre ismét a sztrájk miatt ráütök 10%-ot 24 fillér, tehát lesz 2:64 korona. A harmadik sztrájk után ráütök ismét 10%-ot, akkor 2:91 korona lesz az ára.

Ez nem helyes, mert hiszen csak a munkabér drágult a sztrájkok alatt. Tehát mi lenne a helyes?

Az, hogy a kalap munkabére 60 fillér, az első sztrájk után 20%-os emelkedéssel 72 fillér, a második 10%-os emelkedéssel 80 fillér, a harmadik sztrájknál pedig 88 fillér volna a munkabér. A gyapjú most is csak 60 fillér, tehát $60+88=148$, meg a haszon 80 fillér, tehát összesen 2:28 fillér volna a kalap rendesen fölemelt ára, holott a gyáros 2:91 koronát szed érte.

A gyáros nem bánja a sztrájkot, de nem is bánhatja, mikor neki nagy haszna van belőle. De lássuk a magyar gazdálkodókat!

A mezőgazdasági munkások 80—100% munkabéremelést követelnek. Az volna tehát a helyes, hogyha hátulról szorítja a munkás (miként a gyáros, úgy a gazda is), üsse rá a búza árára a drágulást és pontum!

De nem így van ám! *A búza árát nem a gazda szabja meg*, hanem a börze. Ott papirosbúzával játékot üznek a búzából, a kenyérből. Így jut a gazda a legkétségbeejtőbb helyzetbe és kap fűhöz-fához, bolgár munkáshoz, orosz munkáshoz és arra a gondolatra, hogy tönkre mehet, még a kínai kulikra is gondol.

Mert hasztalan akarja a gazda emelni a búza árát. Ohó, azt nem tőle kérdezik. A gazda úgy táncol, ahogy a gabonatőzsdén fújják, ott pedig a magyar gazdák részére szomorú nótát fújnak már régóta a fedezetlen határidőüzlettel.

Igy van az, hogy most a *magyar gazdát elöl tűz, hátul víz szorítja*. A vége pedig csak az lesz, aminek lennie kell. A munkások is engednek a túlzott követelésükből és így létre jön az egyezkedés. A tőzsdét is szabályozzák és *eltörlik a játékot az Isten áldásáról, a búzáról* és más gabonanemekről, miként az osztrák szomszédok Wienben (Bécs) eltörölték. P. T.

Az ország dolga.

A múlt héten befejezte az országgyűlés a közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását. *Apponyi* miniszter nagy beszédében teljesen megnyugtatta a törvényhozókat aziránt, hogy az ország közoktatásügye nagyon jó kezekbe van letéve. Elemi iskolák szaporításáról, a néptanítók helyzetének javításáról, középiskolák fejlesztéséről és a legfelsőbb oktatás céljait szolgáló iskolák javításáról gondoskodni fog.

Szombaton az igazságügyi tárca költségvetésére került a sor. *Bizony* Akos, a költségvetés előadója ismertette behatóan az igazságügyi tárca főbb költségvetéleit és kérte a Háztól a költségvetés megszavazását.

Polónyi Géza igazságügyminiszter indokolta meg ezután tárcája költségvetését; gazdag igazságügyminiszteri programját az egész Ház osztatlan tetszéssel fogadta.

Beszédje elején kiterjeszkedett az igazságügyminiszter a székesfőváros volt polgármesterével, Halmos Jánossal fölmerült becsületsértési ügyére is, mely majdnem két hétig húzódván az elintézésben, meglehetősen fölkaparta a magyar közvéleményt. Halmos polgármester, aki idegbajos beteg ember, azzal a váddal illette Polónyit,

Gazdasági-, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. ➡

minthogyha fővárosi bizottsági tagságát mint ügyvéd, vagyonszerzésre használta volna fel. Polónyi a minisztertanács beleegyezésével bírói útra terelte ezt az ügyet; ez készítette arra Halmost, hogy rágalmozó kijelentéseit visszavonja. Polónyi miniszter ezzel az elintézésel teljes elégtételt nyert. De az ország közvéleménye is teljes megnyugvást nyerhet, mert egy az ország kormányzásában résztvevő előkelő politikus elleni tervszerű hajsának vette életét.

Polónyi ezután nagy beszédet mondott igazságügyi téren végzendő nagy terveiről. A Ház az igazságügyi költségvetést elfogadta.

A pénzügyminiszteri tárca költségvetése került ezután sorra. Polónyi üldözői azonban újabb vádakkal állottak elő a sajtóban, főként *Lengyel Zoltán* képviselő, akit emiatt az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártból ki is zártak.

Polónyi Géza megúnta már az ellene indított hajsát, úgyhogy híre járt annak, miszerint le fog mondani miniszteri állásáról is.

A pénzügyminiszteri tárca költségvetését azután hamarjában letárgyalta a képviselőház, úgyhogy megtörtént a magyar parlamenti életben az a szokatlan eset, hogy január vége felé már szentesített, elfogadott költségvetés alapján kormányozhatják minisztereink az országot.

Gyöngyszemek.

A legszebb és legértékesebb gondolatokat gyöngyszemeknek szokták elnevezni. A magyar munkások szociálista vezérei ilyen értékes gyöngyszemekkel illetik egymást röpiratok alakjában. Tessék, olvasd el édes munkátestvérem, aztán ítéld fölöttük.

A nemzetközi szociálista párt egy röpiratot adott ki, melyben hamisítással, csalással vádolja Mezőfiéket. *Mezőfi* viszonzásul ezt terjeszti róluk:

„Osztják a földet. A Csizmadia Sándor vezérlete alatt álló jakabokány földműves-szövetség egyre jobban ráveti magát a föld népére. Minden fogást, minden csalafintaságot fölhasználnak a mindenre kapható jakabok, csakhogy a népet elbolondíthassák. És akárki akármit mond, a jakabok napról-napra találják ki egy új hazugságot, mivel félrevezethetni vélik a népet. Ebben az egyben mesterek. Naponként egy mázsás hazugság, ez a szerepük a jakaboknak. Csizmadiaék például most megint azt fundálták, hogy júniusban nagy aratási sztrájkot rendeznek, csendőrgolyóval, puskaszuronyal. Ők persze majd csak hátulról kiabálnak, hogy „Előre!” Az aratási sztrájk után megkezdik a föld fölosztását. Egyes helyeken már a térképet is elkészítették. Akik nagyon húzódoznak, akik még a ménkü nagy térkép kitergetése után sem akarják sehogysem elhinni, hogy a föld-

felosztásból lesz valami, hát az olyant igen előzékenyen választani engedik. Megkérdezik tőle, mi tetszik, szántó-e vagy szőlő. Kikanyarítanak neki egy jó darabot. Nagyobb hitelesség okáért még a nevét is oda firkantják, pecsétet ütve rája. Hát így dolgoznak a jakabok. Ily lelkiismeretlen módon csapják be a munkásokat. Dehát mindennek dacára alig sikerül nekik itt-ott egy csoportot megalakítani. A mi hiveinket nem tudják elbolondítani, akármennyire erőlködnek is. A jakabokányokra ilyen módon áll a régi közmondás: „Ki nagyon sokat ígér, semmit sem ad.”

Úgy-e, hogy szemenszedett gyöngyök ezek? De a nemzetközi szociáldemokrata párt sem marad adós. Az meg ezeket írja lapjában Mezőfiről:

„A fenti tényállásból világos, hogy Mezőfinek eszéigában sincs a munkások helyzetével törődni, sőt arra készíti félrevezetett híveit, hogy kössék meg a szerződést bármilyen rossz feltételek mellett is. Hogy aztán ezeket a szerencsétlen embereket majd a jövő nyáron csendőrök szuronya elé állítja — mert képtelenek lesznek betartani ezt a rossz szerződést — azzal Mezőfi úr nem törődik, hiszen ő mindenáron meg akarja szolgálni a bőrkabátosok szivességét, amiért a képviselőházba besegítették. Igazán toronymagasságu gazság kell ahhoz, hogy a munkások bőrén képviselőködjön valaki. Erre csak Mezőfi, a sáralak képes. Földmunkás testvéreim, nem undorodtok ettől a jellemtelen frátertől?”

Ezeket a gyöngyszemeket közlésre érdemesnek tartottuk azért, mert bízunk a magyar mezőgazdasági munkások józan eszébe, egyenes gondolkodásába és tudjuk, hogy ezekből a mocskolásokból azt tanulja meg, hogy „csak sáros kéz dobhat sárral.” Ilyen sáros, mocskoskezü vezéreket pedig a becsületes magyar munkás nem kíván magának, csak a csizmája sarkának. *Ó—s.*

Az uj sah megkoronázása.

A koronázás szertartása az eddigi szokástól eltérőleg nagy fényvel és pompával ment végbe Teheránban, Perzsia fővárosában. A dinasztia összes hercegei, a papok, miniszterek, a főméltóságok viselői és a diplomáciai testület tagjai a trónteremben gyülekeztek, ahol a sahnak bemutatták őket. A kitűzött időpontban a sah helyet foglalt a gyémánttal és smaragddal gazdagon kirakott trónon, amelynek lépcsőjén a prezumtiv trónörökös, az elhunyt sah fia helyezkedett el. Az egyház főpapjai körbe ültek a trón köré; a sahtól jobbra a hercegek és mögöttük a diplomaták, balra a miniszterek, a világi méltóságok és a nemesség foglaltak helyet. A nagyvezér rátette a koronát a sah fejére és azután felolvasott egy proklamációt, amelyben *Mohamed Ali Mirza* ünnepiesen sahnak ismertetik el. Ezután a papság megáldotta és imát mondott a boldogulásáért. A sah erre

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi Iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☛ Nagy kőpinczéi: BUDAFOKON. ☛

ÉRTÉKESIT huféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKET**. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövötkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

a koronát könnyebb, szintén gyémántos főveggel cserélte fel és lement a terem közepébe, hol a külföldi diplomaták szerencsekívánatait fogadta. Anglia és Oroszország képviselői uralkodóiknak azon való különös örömét fejezték ki, hogy az új sah a trónörökös kijelölésével biztosította Perzsia állandó békéjét és nyugalomát s ezzel elejét vette azoknak a cselszövéseknek és versenygéseknek, amelyek különben elkerülhetetlenek olyan államokban, ahol a trónöröklés rendje nincs szabályozva. Edvart király táviratban is üdvözölte a saht, hosszú és boldog uralkodást kívánva neki.

A szociálisták elve és tőkéje.

Hát vannak tőkés szociálisták is? Igen is vannak. Nálunk is a főfővezéreknek emeletes palotáik vannak. Oh, hogy minden szentnek befelé hajlik a karja, még a szociálista apostoloknak is! Ez alkalommal azonban nem a hazai, hanem a német szociálistákról lesz szó.

A palota-szociálisták szörnyen felháborodnak, ha szemükre vetik tőkéiket, nyaralóikat és kapitalista mivoltukat. Így most különösen dühre lobbant a németek főapostola, *Bebel*. Egy politikai ellenfele, *Ablasz*, akit azzal támadtak a szociálisták, hogy Berlinben a Wilhelmstrassen palotaszerű háza van, — ezen súlyos bűne védelméül azzal hozakodott elő, hogy nemcsak neki van nyaralója, hanem *Bebelnek* is, aki egyébként több százezer márka tulajdonosa is. Ez a szörnyű vád kihozta sodrából *Bebelt* s nyomban kijelentette, hogy eddig tisztességes embernek tartotta *Ablaszt*, de ezentúl már nem. Egyben azzal is védekezett *Bebel*, hogy neki nem — mint ellenfele írta — 359,000 márkája van, hanem csak 198,000 márkája. S ami a fő, ő e márkákat *nem* szerezte, hanem — örökölte. Ami pedig nyaralószerű épületét illeti, azt már eladta.

Tehát tudomásul kell vennie a világnak, hogy *Bebel* még nem palota-szociálista, alig 200,000 márkánál tart. S világért sem maga szerezte e pénzt, hanem örökölte. Mert súlyos bűn, ha valaki maga szerez pénzt, — mert a szerzett vagyon a szociálista tan szerint okvetlenül lopás gyümölcse, — ellenben már erény, ha a mások lopásának gyümölcset örökségül nyeri az ember. Ime a szociáldemokrata elvek szép visszatérése — a feudalarisztokrata elvekhez. Mert *Bebel* e nemes felfogása szerint tisztos, nemes uri vagyon az, amelyet valamely hitbizomány örököse bir, — ellenben becstelen, nemtelen vagyon, amelyet valamely iparos vagy vállalkozó szerzett.

Erre a felfogásra csak azt felelte *Ablasz*, hogy ő szerezte vagyonát, még pedig munkával, ellenben *Bebel* munka nélkül jutott vagyonához. Hát melyik a tisztább?

A *Bebelé* mindenestre úribb. De meg felfogása is nagyon palota-szociálistás már, amint ez ily előkelő úrhoz illik.

De ezért gáncs ne jusson a főapostolnak s a többi palota-szociálistának. Nekik „nehéz” a helyzetük. Két vád között kell választaniok. Vagy maguk szereztek vagyonukat s ezzel elismerik elvtársaik előtt, hogy ők buzgó „kapitalista kizsákmányolók”. Vagy pedig örökségül kapták a vagyont s ezzel megdöntik saját demokrata elvüket, tisztábbnak, sőt egyedül tisztának mondván az örökölt pénzt a szerzett pénznél. Mivel tehát vagy önmagukat kell leszólniok, vagy demokrata-szociálista elvüket, — természetes, hogy inkább elvüket tagadják meg az elvek nagy apostolai.

A „Független Ujság”-ra mielőbb fizessünk elő, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Vidéki szövetkezeti központok.

A magyarországi szövetkezeti fejlődés rendkívül tanulságos. Erdemes arra mindenképpen, hogy aki a szövetkezeti ügyek iránt érdeklődik, egy kissé mélyebb bepillantást szerezzen. A tanulmányozás során azt tapasztaljuk, hogy az irányító, vezető központoknak kezdetől fogva elsőrendű szerepük jutott. Így fontos hivatást teljesített a Pestmegyei hitelszövetkezetek, majd a Hazai hitelszövetkezetek központja. Az Országos Központi Hitelszövetkezet, majd a Hangya, a Magyar Gazdaszövetség fogyasztó és értékesítő szövetkezete, azért érték el akkora sikereket, amiket felmutathatnak, mert a középponti vezetés szakszerű volt mindig. Bizonyosult dolog az, hogy aránylag fejletlen viszonyaink között a középponti vezetés elengedhetetlen kellék és minél mélyebben hatolunk be a dolgokba, annál nagyobb eredmények elérésére lehet kilátásunk. Ezért nagyon lényeges kellék a vidéki szövetkezeti központok szervezése. Egy az egész országra kiterjedő központból ugyanis nem olyan könnyen szereshető biztos áttekintés, mintha a felügyeletet kisebb körben — bár az országos intézet szárnyai alatt — végezzük. Ott tehát, ahol tömegesen vannak ugyanolyan fajta szövetkezeti intézmények, helyénvalónak látszik a kisebb, egy-két megyére, szóval egy nagyobb kerületre kiterjedő szervezkedés. Ez irányban már kész tevékenykedésre mutathatunk reá és különösen kiemelhetjük az Országos Központi Hitelszövetkezetnek egyik képviselőségét: a Somogy megyei hitelszövetkezetek szövetségét.

Ezt az erkölcsi köteléket a kisembereknek egyik legönzettelebb barátja, *Pallavicini* Ede gróf alkotta meg. És olyan sikereket ért el vele aránylag nem sok idő alatt, amely a legteljesebb elismerést érdemelte ki. Nem lehet célunk itt a részletekre kiterjeszkedni, de mégsem tartjuk fölöslegesnek megemlíteni, hogy a hitelszövetkezeti szövetség tevékenykedése folytán az utolsó hét esztendő alatt a szövetkezetek száma 53-ról 109-re, a tagok száma 9608-ról 21,588-ra szaporodott. Az üzletrészek értéke (az elmúlt év végén) 2,331,062, az összes elhelyezett kölcsön 5,994,573, a takarékbetét 2,533,650, a tartalékalap 137,698 koronát tett ki.

Az Orsz. Közp. Hitelszövetkezeti szövetezetei Somogyban egész más erkölcsi világot alkottak, mint amilyen volt itt csak tíz évvel is ezelőtt. A szövetkezeti gyűlésekre száz meg száz szövetkező szokott összejönni. És nemcsak hogy az érdeklődésnek ezt a legelemibb részét mutatják be, de érdekes eszmecserék, felszólalások is történnek itt, ami a fejlődés elengedhetetlen követelménye. Egyáltalán mondható az, hogy a hitelszövetkezeti fejlődés és irányítás Somogyban mintaszerű és nagyon kívánatos, hogy az ilyen vidéki központok, képviselőiségek minél inkább elszaporodjanak. Persze ehhez kezdeményező, cselekedni akaró lelkes férfiak kellene. Ilyen pedig még mindig kevesebb akad, mint amennyire szükség volna. Azért a somogyi hitelszövetkezetek szövetségének akad már párja, még pedig a *Mailáth* József gróf elnöklése alatt működő és szintén az Országos Központi Hitelszövetkezet képviselőségét képező Felsőtiszai vármegyei hitelszövetkezeteinek szövetségében. Ez a szövetség hasonló szellemben munkálkodik a somogyival és a kettő méltán állítható a vidéki szövetkezeti irányításnak mintaképeül.

Számtalan, egyéb hasznos dolog származik a vidéki szövetkezeti központok felállításából, azért a hol alkalmas emberek találhatók a vezetésre, mindenütt föl kell az ily központokat állítani.

Fogyasztó szövetkezetek eredményei. Néhány szépen működő fogyasztó szövetkezetet óhajtunk olvasóinknak bemutatni. Ily szövetkezet például a vágkirályfalvai, amely 4000 korona üzletrész tőke mellett 31,000 korona forgalmat ért el, a tiszta nyeresége 1021 korona. Janits Ferenc plébánosnak és Kovács István tanítónak, a szövetkezet vezetőinek válik különösen dicséretére ez az eredmény. A „Hangya“ szövetkezetei között egyike a legkiválóbbaknak a cseklézi, 63,821 korona évi forgalommal. A szövetkezet lelke ott Szörényi Gyula. Az ő buzgólkodása folytán sikerült főleg 1149 kor. reális tiszta nyereséget elérni. Jól fejlődő, bár kisebb forgalmu szövetkezet a kömlői, a darvasi, a garamlöki, mely a múlt év májusában nyílt meg s az év végéig 17,000 korona forgalmat, 406 korona nyereséget ért el Stranzky Ernő buzgólkodása folytán. Dicsérettel kell megemlékeznünk a múlt év augusztusa óta működő és szépen fejlődő hontszobi szövetkezetről is. A nagyobb szövetkezetek közt szép eredményt ért el a lábodi 44,000 korona forgalmával, mely után a tiszta nyereség 895 korona. A szép eredményt elsősorban a szövetkezet kiváló elnöke: Széchenyi Aladár gróf a szövetkezet ügyei iránt való érdeklődésének tudjuk be; hasonló meleg érdeklődést tanúsít Széchenyi Frigyes gróf a barcsi szövetkezet iránt, amelynek üzleteredménye egyike a legszebbeknek.

Új gabonarakta-szövetkezet. A csömödéri tejszövetkezet elhatározta, hogy gabonarakta-szövetkezetet létesít. Ebben az akciójában a Zalamegyei Gazdasági Egyesület is hathatósan támogatja.

Vetőmagvak eladása az állami birtokról.

A kisbéri, bábolnai, mezőhegyesi és fogarasi ménesbirtokon és a gödöllői koronauradalomban termelt vetőmagvak, amennyiben azok az uradalmak saját céljaira nem szükségesek, az alábbi részletezett feltételek mellett vetőmagul mindazon gazdáknak kiadatnak, akik ez iránt a birtokok igazgatóságaihoz fordulnak. A feltételek következők: 1. Egy gazdának egy és ugyanazon gabonából 10 mm.-ig terjedő mennyiség adható el. 2. Az eladási árak Kisbérre és Bábolnára a győri, Gödöllőre és Mezőhegyesre a budapesti, végül Fogarasra nézve a fogarasi piacon jegyzett piaci, illetve tőzsdei árak alapján fognak megállapíttatni, oly módon, hogy az elszállítás napján jegyzett tőzsdei, illetve piaci árakból szállítási költségre Kisbéren és Bábolnán 40 fillér, Gödöllőn 30 fillér és Mezőhegyesen 100 fillér métermázsánként levonatik, az ily módon megállapított árakhoz azonban, — amennyiben elsőrendű minőségű és jól megrostált vetőmag engedtetik át — mindegyik birtokon métermázsánként 1 korona hozzászámíttatik. 3. A vásárolt vetőmag kizárólag csak vetésre fordítható; ezért csakis azon gazda kaphat az állami birtokról vetőmagot, aki községi igazolvánnyal igazolja, hogy a kérelmezett vetőmagra tényleg szüksége van. Ez a községi előljárási bizonyítvány, a vetőmag kiszolgáltatása iránt benyújtott kérelemmel együtt, az illető birtok igazgatóságának bemutatandó. 4. A szükséges vetőmagokra előjegyzéseket is tehetnek a gazdák az említett uradalmak igazgatóságainál és pedig őszi gabonára október hó 1-ig, tavaszira pedig december hó végéig, megjegyezvén, hogy az előjegyzett vetőmagvak kiszolgáltatása az őszi, illetőleg a tavaszi vetés idejének végéig közöltetik.

A hideg.

Még mindig tart a hideg, ha nem is olyan nagy mértékben, mint a hét elején. Budapesten szerdán reggel már csak tizenkét fok volt a hideg, ellentétben az ország északi részeivel, meg Erdélyvel, ahol a higany 28—30 fok hideget jelzett. El lehet mondani, hogy aránylag Budapesten van legkisebb hideg, mert máshol a 20 fokos szinte rendes állapot. Ez a rendkívüli időjárás egész Közép-Európára kiterjed. Olaszország északi részein épp úgy fagy, mint nálunk s Franciaországban is alaposan fáznak az emberek, az osztrákokkal együtt. Oroszországban a hideg semmivel sem nagyobb, mint ami országunk északi részeiben. Péterváron például szerdán reggel a hőmérő 24 fokra süllyedt alá, ami ott valami rémséges állapotot aligha jelent. Nagyobb hatást kelt az időjárás Itáliában, ahol a hó is esni kezdett s ahol az ilyen idő mulatsághoz nem igen vannak szokva. A Nizzában üdülők sem érezhetik valami jól magukat, mert ott is fagy, ha mindjárt csak két fok hideg mellett is. Mindehhez pedig az időjelző állomás azt jegyzi meg, hogy az időjárásban még nem várható lényeges változás, noha jóslatában már nagyobb enyhületet helyezett kilátásba.

A király. A király február közepén tíz napra Prágába utazik. A Hradsin termeit és szobáit már tisztogatják és fűtik, mert a király prágai tartózkodása idején teljes udvari élet lesz a cseh fővárosban. Lesz fogadás, több udvari ebéd és ünnepség s bizonyára a cseh arisztokraták közül is vendégül látják néhányan a királyt. Prágában nagy örömmel várják az uralkodót, akit régen nem láttak már a város falai között. — Május elsején Budapestre utazik a király, ahol az elmaradt udvari bál helyett ünnepies fogadás lesz. Budapesten való tartózkodása közben megnézi a király a helyőrség tavaszi díszszemléjét is.

Halálozás. *Te'eki* Domokos gróf e hó 18-án meghalt Budapesten 65 éves korában rövid szenvedés után. Az elhunyt testvére volt *Teleki* Károly és *Teleki* Lajos grófoknak. Hült tetemét Kolozsvárra szállították, ahol az ev. ref. egyház szertartása szerint helyezték örök nyugalomra. *Teleki* Domokos grófot Szolnok-Doboka-megye egyik kerületében választották meg képviselőnek; de mandátumát megtámadták és az ő mandátuma volt az első, mely a kuriai bíraskodás tárgya volt. A választás napján négy választóját megkínálta egy-egy pohár konyakkal és emiatt semmisítették meg mandátumát. Azóta visszavonult a politikai élettől.

A király a szegényeknek. A király a budapesti szegények és szükölködők részére tizenötezer, a gödöllői szegények és szükölködők részére pedig hatszáz koronát adományozott magánpénztárából.

Hegedűs Sándor jótékony hagyatéka. A nemrég elhunyt *Hegedűs* Sándor volt kereskedelemügyi miniszter jótékony és egyházi célokra, hátrahagyott feljegyzései szerint, 68,800 korona alapítvány kifizetésére nézve fejezte ki kívánságát. Megállapította azt is, hogy az alapítványok mily fokozatban fizetendők ki. Mint leg-

elsőt az alapítványok közt a Hírlapírók Nyugdíjintézetének szánt 2000 koronát, az özvegy átadta *Fekete Ignác* titkárnak 4¹/₂%-os magyar általános takarékpénztári záloglevelekben.

A branyiszkói pap emléke. Hazafias mozgalom indult meg Selmecebányán. Az odavaló lakosság azon buzgólkodik, hogy Erdősi Poleszni Imrének, a hős branyiszkói piarista tanárnak egykori lakóházát, a „Rezidenciát” emléktáblával jelölje meg. A megalakult bizottság a hőshöz méltó alakban, kellő fénynyel óhajtja az emléket megteremteni s úgy akarja, hogy hazafias érzésének nyilvánítására minden áldozatkész honpolgár letehesse filléreit a haza oltárára. Az adományokat Aliquänder Lajos selmecebányai gimn. tanárhoz, a szobor-bizottság pénztárosához kell küldeni.

A koronázás jubiláris évfordulója. Ez év június 8-án lesz a király megkoronáztatásának negyvenedik évfordulója. E ritka jubiláris évforduló alkalmával nagyszabású, országos ünnep készül a fővárosban. Előkelő politikusok, művészek és írók tervezik az ünnepet, amelynek főrésze és látványossága lesz a banderális felvonulással egybekötött magyar hadtörténelmi, ipartörténelmi és néprajzi felvonulás. A nagyszerű kulturtörténelmi felvonulás előkészítésére sorompóba lépnek az összes művészek. Nemes Mihály történelmi festőművész, a felvonulás tervének megpendítője, Margittay Tihámér festőművészszel együtt már ki is dolgozta a program részleteit, amelyeket egy a társadalom minden rétegéből legközelebb egybehívandó nagy értekezlet elé fognak terjeszteni.

József főherceg bálja. József főherceg és neje, Augusztia főhercegné vasárnap, e hónap 27-ikén este félkilenc órakor bált adnak. Február 7-én, csütörtökön este pedig fogadtatás lesz.

Gazdatisztek gyűlése. A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete a múlt héten Bujanovics Sándor udvari tanácsos elnökle alatt választmányi ülést tartott, amelyen felvettek 37 új tagot, majd Jeszenszky Pál ügyvezető titkár előterjesztése alapján tárgyalták az évi számadásokat. E szerint a múlt évi bevétel 40,708 korona volt, a kiadás pedig 30,270 korona. Foglalkoztatta a választmányt a gazdatisztek gyermekei részére tervezett internátus ügye is. Elhatározták, hogy Veszprémi Vilmos szegedi reáliskolai tanárt kéri fel az internátus részletes tervének kidolgozására. Az egyesület folyó évi közgyűlése foglalkozni kíván a gazdatiszti törvény módosítására vonatkozó javaslatokkal. Az erre vonatkozó előterjesztés benyújtásával Jeszenszky Pált bízták meg. Bujanovics Sándor elnök utalt arra, hogy Ausztriában törvényhozási úton rendezték a magántisztviselők nyugdíjbiztosítási ügyét, ennek keretében megoldást nyert a gazdatiszti nyugdíjkérdés is. Célszerűnek tartaná, ha e kérdést nálunk is napirendre tűznék. A választmány ennek alapján elhatározta, hogy a közgyűlés elé megfelelő elaborátumot terjeszt s mozgalmat indít a gazdatisztek kötelező nyugdíjbiztosítása érdekében. Végül megszavazott a választmány 500 korona segélyt. Ezután a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézetét tartott igazgatósági ülést, melyen tudomásul vették hogy az intézet tiszta vagyona 650,000 koronára rug.

Szerződő aratók. A mezei munkásmozgalmak során örvendetes jelenségről is adhatunk hírt. A Wenckheim-féle gerlai uradalomban a múlt évi aratók újból felvállalták az aratási munkákat. Az egyezséget e hó 8-án kötötték meg és 12-én irták alá. Ugylátszik, hogy csak ideig-óráig tartja kábultságban a földmunkásokat az a

sok maszlag, amelylyel a nemzetközi szociálisták oly bőségesen ellátják.

Az olasz király díszdoktor. III. Viktor Emánuel olasz király a múlt vasárnap az Egyesült-Államok nagykövétől átvette a philadelphiai egyetem díszdoktorságát. Valószínűnek tartják, hogy ennek a megtisztelésnek az oka az az érdeklődés, amelyet a király Lubin amerikai mérnök terve iránt viseltetett, aki Rómában nemzetközi gazdasági intézetet akar létesíteni.

Uj postai bélyegzőgép. Hétfőn délután a főposta levélleadási osztályában érdekes postai levélbélyegző gépet mutattak be Demény Károly postaigazgató előtt. Az új levélbélyegző gép óránként 72 ezer levelet lesz képes lebélyegezni. Az eddig Amerikában használt legjobb gép óránként csak 42 ezer levél lebélyegzésére alkalmas. Az új gép feltalálója magyar postaszolga, aki a főposta levélleadási osztályához van beosztva. Demény Károly igazgató némi csekély módosítások megjelölése után kilátásba helyezte a gép alkalmazását az összes postahivataloknál.

Megbüntetett szénkereskedők. A VIII. kerületi kapitányság multhéten tíz szénkereskedőt ítélte el súlycsonkítás miatt. 25 kilogramos zsákokban 20—21 kiló szenet, 50 kilogrammosokban 42—44 kilogramm szenet szállítottak. A megbüntetett kereskedők a következők: Szarvas Mihály (Kis-fuvaros-utca 4.), Pfeiffer Lipót (Magdolna-utca 20.), Ehrman Dávid (Sándor-utca 18.), Duschek Ferencz (Nagyfuvaros-utca 12.), Klausz Ferencz (Szentkirályi-utca 5.), Kurilla György (Ör-utca 2.), Magyar Gyula (Üllői-ut 7.), Mess János (Ör-utca 10.), Mayer István (Lujza-utca 6.), Simkó József (Lujza-utca 18.) 20—50 korona pénzbüntetésre ítélték őket.

Dinamit-robbanás. Déváról jön a híre, hogy Brádon most építi a brádi aranybánya a Brád és Gurabarza közötti bányavasútját, ahol a vágányok elhelyezése végett a sziklát dinamittal repesztik. Kacsabán György előmunkást bízták meg, hogy dinamitot vigyen az építkezésekhez. Utközben Kacsabán észrevette, hogy a dinamit befegyott és ezért betért Botos József cipész házába s megkérte a házigazdát, hogy a dinamitot a tűzhelyen fölmelegítse. Kacsabán a házigazda érellyes tiltakozása dacára a konyhában a tűzhely sütőjében elrejtette a dinamitot és várta annak fölmelegítését. A dinamit a hirtelen fölmelegedés következtében egyszerre fölrobbant. A robbanás a lakás mennyezetét teljesen szétrombolta, a tűzhelyet a padlásra hajította, Kacsabánnak a fejét és jobbkezét a törzsről leszakította. A robbanás még a szomszéd szobában dolgozó Botosné is oly erővel sujtotta a földre, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség okozója az áldozatul esett előmunkás volt, kinek tudnia kellett volna, hogy a megfagyott és újból fölmelegített dinamit igen könnyen felrobban.

Felébredt a ravatalon. Makón a minap majdnem eltemettek elevenen egy Palócz Péter nevű tizenöt éves lakatosinast. A fiu néhány nappal ezelőtt reggelizés közben hirtelen lefordult a székről és mozdulatlanul terült el a földön. A család tagjai élesztgetni kezdtek, de ebbeli fáradozásuk hiábavalónak bizonyult. A halott-halvány arc, az érverés hiánya, a kihűlt test és a merev tagok mind-mind azt mutatták, hogy Palócz Péter meg van halva. Ebben a biztos feltevésben hívták el a halottkémét, aki miután megvizsgálta a testet, hivatalosan is konstataulta a halált, amiről bizonyítványt állított ki. A történetekről persze értesítették a rendőrséget is, ahonnan egy orvos szintén kiment a helyszínére s ő is konstataulta a halált, melynek okául szívszélütést álla-

pított meg, boncolás mellőzésével megadta a temetésre az engedélyt. A kora délutáni órákban már gyászt öltött a ház. Kitzútká a kapura a fekete lobogót s a ravatalra helyezett koporsót könnyező szemekkel állották körül a rokonok, valamint a szomszédok és egyéb ismerősök, akik szörnyűködve találgatták, hogyan történhetett meg ez a szomorú eset. A ravatal körül ott volt Wiesenberg Mór lakatosmester is, akik közül ez utóbbi hosszasan nézegette a ravatalon fekvő fiút, majd hirtelen így szólott:

— Az nem lehet, hogy meghalt volna! Próbáljuk meg élesztgetni egy kis sóborszeszszel, hátha nem halt meg?

Eleinte nem hallgattak rá, de unszolására mégis hoztak egy üveg sóborszeszt, amelylyel azután Wiesenberg dörzsölgetni kezdte a halottnak nyilvánított fiú orrát. S a dörzsölésnek csakhamar meg is volt a hatása. A következő percben Palócz Péter felnyitotta szemeit, eszméletéhez tért s miután kiejtette szájából a reggelizés közben le nem nyelt falatot, a körülötte állók nem kis meglepetésére megmozdult, felült a koporsóban s megkérdezte, hogy hol van s mi történt vele? Wiesenberg kiemelte a koporsóból Palócz Pétert, akit most már ismét megvizsgáltak a hatósági orvosok, megállapítván, hogy — él. Ez délután félnégy órakor történt. Ezután rövid ideig még gyöngének érezte magát az imént még álhalott fiú, de estefelé már friss erővel kalapálta a műhelyben a vasat.

GAZDASÁGI DOLGOK

A magyar pulyka.

Képünkön az *alföldi fehér pulykát* mutatjuk be, amelyet *Dobay Zsigmond* élő után rajzolt.

A fehér pulyka tenyésztése az utóbbi időben hovatovább terjed s azt hisszük, egészen jó a jövődőlésünk ha azt mondjuk, hogy helyes ez s nálunk a hófehér alföldi magyar pulykának nagyobb létjogosultsága van, mint a bronz vagy a fekete francia pulykának.

A magyar fehér pulyka az országban bárhol jól tenyészik s bármely korban eléri, sőt túl is haladja a bronz pulykát. Tolla értékes (egyszeri koppasztásért 30 fillért fizetnek a tanyázó tollas asszonyok) s amint a kereskedőktől halljuk, a német és angol piacokon is ujabban a fehér pulykának előnyt adnak a színes pulyka felett.

Indokolt tehát, hogy áttérjünk egészen a fehér pulyka-tenyésztésre s hagyjuk abba a bronz és a fekete francia pulykával való kísérletezést, mert a lefolyt 10 évi tapasztalatok arról győztek meg, hogy e fajta súlyban nem tudja kiegyenlíteni azt az árvesztéséget, amit okoz tarka tollával a fehér pulykával szemben.

Ami igaz, be kell azt nyíltan vallani s mi azt tanácsoljuk a hazai tenyésztőknek, hogy a bronzpulyka-tenyésztésről térjenek át a hazai magyar fehérpulyka tenyésztésére s igyekezzenek azt okos és előrelátó kiválasztás útján testben jól megnagyobbítva nemesíteni.

Idővel, ha következetesek és kitartók maradunk, baromfiállományunk egyenletessé válik s tyukállományunk orpingtonjellegű, ludjaink emdeni, kacskáink pekingi jellegűek lesznek s pulykáink csupán magyar félérek.

Bár így lenne!

Emdeni lúd.

Mai számunkban *Dobay* székely rajzoló eredeti képén bemutatjuk az *angol emdeni ludat* igen jól sikerült típusban. Bátran kijelenthetjük, hogy magyar rajzoló írónja alól ritkán kerül ki ilyen sikerült baromfirajz. (Azt nem mondhatjuk, hogy még nem került ki, mert *Vastagh* mester az OMGE. által 1897-ben kiadott *Beiwinkler-féle baromfitenyésztési disz munkájában* remek baromfiképeket festett.)

Az emdeni lúd a *Koppély-féle* 10 év előtt oly híres hatvani tenyészet néhány utolsó példányának egyikét ábrázolja, amelyet 1898-ban *Darányi* miniszter a gödöllői m. kir. baromfitenyésztő-telep és munkásképző iskola részére megvásároltatott s amelyek fajtája azóta is ott tenyésztetik, kellő körültekintés és figyelem mellett.

Az emdeni lúd, melynek mai képünkön egyik tökéletes, de nem ideálizált típusát bemutatjuk, mert hisz *Dobay* rajza, a gödöllői telepnek akkori vezetője, *Hreblay* Emil felügyelő által felvett fénykép után készült, hazánkban igen jól bevált s keresztezési ivadékaiban a test nagyságát és a toll ragyogó fehér színét kitűnően átörökítette.

Panasz van rá, hogy kevesebbet tojik s az első keresztezésnél a magyar lúdtojók tojásai nagyrészt terméketlenek. Lehet, hogy egyes esetekben ez előfordult, de hát nincs szabály kivétel nélkül.

Helyes és gondos tojóképességi kiválasztás alapján

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérigynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélananyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczel-ekofej.
Pánczélaczel-kormánylemez.
Magasított aczélékefej.
Porvédő kerekek.
Aczel gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmes leírt és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

ezen hibán a tenyésztő könnyen segíthet s az emdeni vér által egyenletes, szép nagy testet és értékes fehér tollat nyert.

Akik tehát a tarkatollú lúdoknak hazánkba való beplántálásának előnyeit hirdetik, mert állítólag ezek 2—3-szor annyit tojnak, azok nem tesznek jó szolgálatot a közérdeknek most, a midőn már a kellően népszerű-

Hogy tehát a hordót az említett festanyagtól megszabadítsuk, a következő egyszerű, de sikeres módon járjunk el:

Készítsünk szódából telített oldatot, vagyis addig tegyünk vízbe szódát, míg csak azt fel nem bírja oldani. Ha már több szóda nem oldódik fel a vízben, akkor kész a telített oldat.

Emdeni lúd.

sített tenyészirány által bizonyos előnyös eredmények is láthatók.

Maradjunk meg csak és kizárólag az emdeni lúd mellett.

Fehér bor vörösbors hordóba.

Ha fehér bort huzunk le olyan hordóba, a melyben azelőtt vörös bor állott, előbb szinteleníteni kell a hordó fáját, mert hát a vörös bor festanyagának egy része beszívódott a dongákba, illetőleg lerakadott azokra, minek következtében az ilyen hordóba lehuzott fehér bor színe természetesen megromlanék.

Ezt az oldatot aztán ugyanannyi vízzel keverjük, mint az oldat s ebből a kellő mennyiséget, 6 litert számítva a hordónak minden hektoliter őrartalmára, — a hordóba öntjük. Vagyis például egy 5 hektoliteres hordóba 30 liter ilyen vízzel hígított oldatot töltünk.

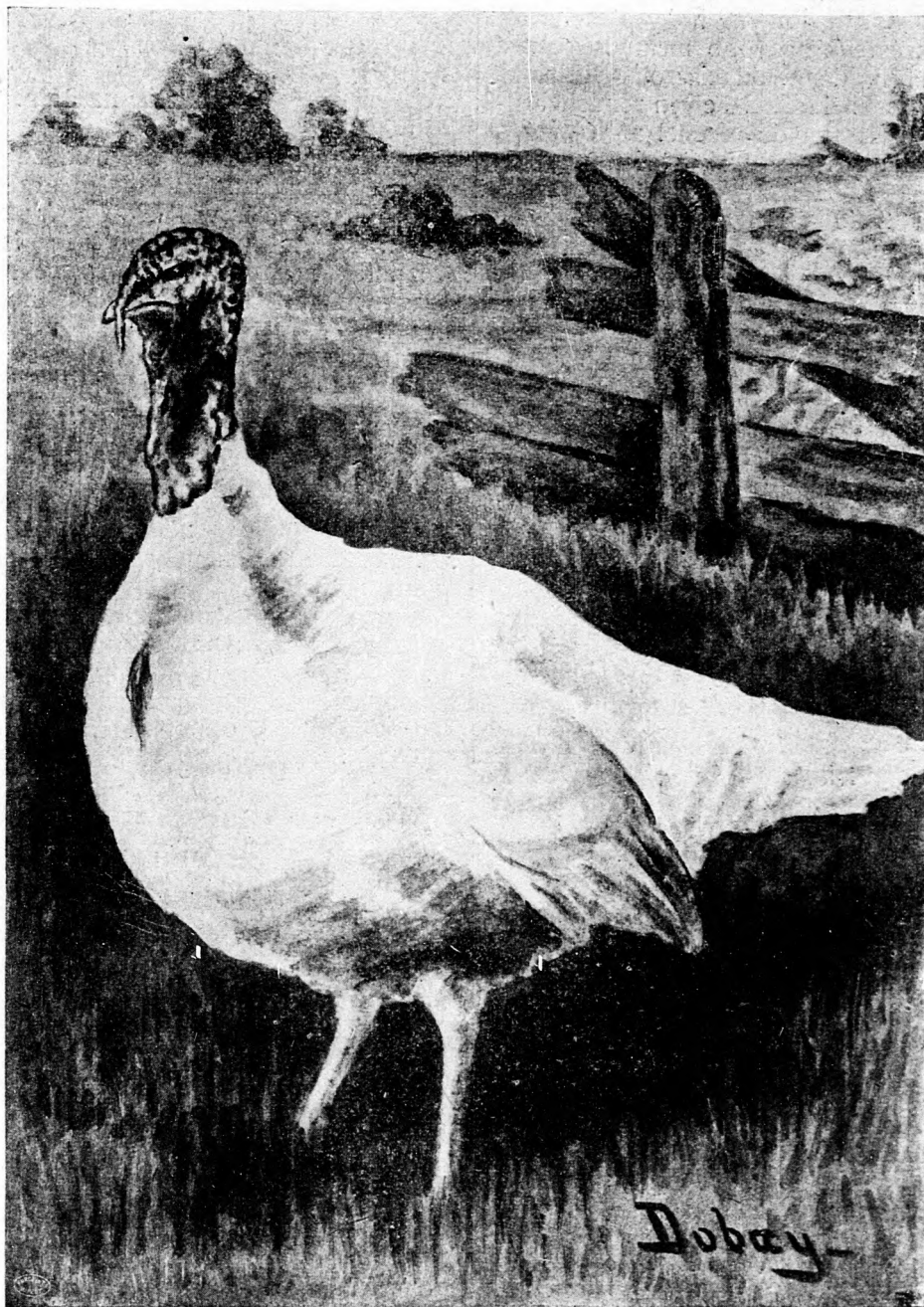
A hordót aztán 24 órára az egyik fenekére, másik 24 órára pedig a másik fenekére állítjuk. Ezen idő elmúltával oldalt fektetjük a hordót s ide-oda görgetjük, hogy a szóda a belső részeket mindenütt jól megöblögesse, megáztassa. S ezt a hengergetést naponta 7—8-szor gyakoroljuk.

Igy teszünk pedig 5—6 nap egymásután a hordóval,

midőn kieresztjük belőle a folyadékot, a hordót pedig tiszta vízzel kiöblítjük. Ezen tiszta vízzel való öblögetést aztán annyiszor ismételjük, míg csak a víznek a legcsekélyebb lúgíze is el nem tűnik.

Ekkor már egészen tiszta lesz a hordó s mindjárt le lehet bele fejteni a fehér bort.

lehetőleg korán kell vetni, a tavaszi szántás mellőzendő s helyette grubberekkel (extirpátorokkal) s boronálással kell a földet jó apróra megmunkálni; rögös földben jó máktermésre nem számíthatunk. Vetés előtt a földet meg kell hengerezni. Amint a mák már kikelt s a sorok jól láthatók, óvatosan kapálni kell; ha a máknak 3—4 levele van, egyezni kell, vagyis a sorban 10—12

A fehér magyar pulyka.

Máktermesztés. Hazánkban a „francia zárttoku kék mák” termesztése van általában elterjedve s ez egyúttal a legkeresettebb is. A katasztrális holdankénti vetőmagszükséglet 15—2 kg., melyet sorvetőgéppel 35—36 cm.-nyire kell elvetni, a lehető legsekélyebben. Ilyen kis mennyiséget csak homokkal vagy korpával keverten lehet jól elvetni; a korpa jobb, mert egyenletesen keveredik a mákkal, katasztrális holdanként 1.5—2 kg. korpa keverendő a mákhoz. A mák a vályogtalajokat szereti legjobban, a túlkötött agyag rögös volta miatt legkevésbé felel meg. Az ősztel megtrágyázott s megszántott föld igen jó lesz a máknak s mert tavasszal

cm.-re kiritkítani. Egyezés után még 1—2-szer megkapáljuk s erre lókapák is használhatók. Nagyban termesztésnél cséplőgépen csépelik ki a mákot, kisebb mennyiség a kézi kukoricamorzsolókon is jól kicsépelhető s azután szelelő-rostákkal megtisztítható. A friss mákot csak sekélyen rétegezve szabad a raktárban felhalmozni s gyakran átlapátolni.

Szikes talajra való fanemek. A szikes, tehát nem tiszta sziktalajon a következő sorrendben ajánlhatók az egyes fanemek elültetése. Az időnként vízállásos, gyékénnyel benőtt fenekeket rudas fűzfadudványokkal, égerrel s főképp kőrissel ültethetjük be, míg az emel-

kedettebb gyepes szikest vadkörtével (nemes is lehet), szillel, fehér nyárral és tölgygyel fásítjuk, ez utóbbinak a legjobb, a vadkörtének, vadalmának a legrosszabb helyeket válogatva ki, a két talajfeleség között a szil és fehér nyár foglalhat helyet.

Cser mint épületi fa. Nagyon helyesen teszi, aki a tölgyfával takarékoskodik ott, hol az más fanemmel is pótolható. Még az erdőben dúsan borított vidékeken is oly nagy árra szökött a tölgyfa, hogy a helyi fogyasztás épületfeszükségletét nagyobb mennyiségben a cserfából fedezi, mely eddig majd kizárólag tűzifának becsültetett. De meg is felel száraz helyen rendeltetésének, sőt a löistálók hidlását előszeretettel régtől fogva cserfapadlókból csinálják. A slipperek közé is már sok cserfát csempésznek s csodálkozva veszik észre aztán, hogy némely talpfa 2—3 esztendő múlva egészen elkorhad s mivel meg nem tudják különböztetni a tölgytől, az okot könnyen abban keresik, hogy nem a helyes időben lett vágva. Az idő viszontagságainak kitéve, a cser helyét meg nem állja. Száraz fedél alatt gerendának, szarúnak és dúcnak is bizton felhasználható. A fát legjobb télen dönteni, novembertől februáriusig, nem mintha a nyári fa is nem volna eléggé tartós, de a tenyészanyag nedvkeringés idején jobban felhalmozódván, a rovarok jobban felkeresik s rongálják a fát. E rongálás azonban főképpen csak a külső fehér fára, úgynevezett szijácsra szorítkozik, mely azért célszerűen lefaragandó.

Ablaküveg izzadását meg lehet akadályozni úgy, hogy az üvegtáblákat a szoba felé néző részükön, glycerinnel vékonyan bekenjük. A glycerin t. i. a szoba levegőjének vízgőzeit magába veszi s azokat összegyűlni és lecsorogni egyideig nem hagyja. Ha már vízzel telítve van a glycerin, úgy letörleendő az üvegtábla s újra bevonandó glycerinnel. Egy másik eljárás abban áll, hogy az ablak közé lapos eszszében klórmenteset helyezünk el. E mész tudvalevőleg nagymértékben képes vízpárakat felvenni s ekként az ablak izzadását megakadályozni. Háromnaponkint az átázott klórmenteset el kell távolítani s frissel pótolni. Kiszáradás után a már használt klórmentes e célra ismét igénybe vehető. Aki a klórszagot, mely esetleg a szobába hatolhat, nem bírja elviselni, az az előbbi módon járhat el.

Szörmetisztítás. A szörmes öltönyök klasszikus hazájában, Oroszországban, következő módon tisztítják a szörmeárukat. Egy fazékban felhevítenek kellő mennyiségű rozskorpát s avval oly melegen, amint a kéz elviselheti, bedörzsölik a szörmet, majd abból a korpát tiszta kefe segítségével, vagy kiporolással eltávolítják. E kezelésre a szörme — még a fehér is — megtisztul, visszanyeri tetszetős színét és fényét.

Megjelent!

Megjelent!

Megjelent!

A göbő a gazdaságban.
(Humoros gazdasági tárcák.) Postaköltséggel együtt 2 K. küldi:
Péterfy Tamás Budapest, IX., Köztelék

≡ A „Független Ujság” olvasói félárban kapják.

Postai díjjal együtt 1 koronáért!

• MULATTATÓ •

Két naplórészlet.

Irta: I. P.

I.

Klárrika naplója.

Június 12.

Igazán nem érdemes lánynak születni.

Az elmúlt farsangban volt két éve, hogy hosszú ruhát hordok és — már vén lány vagyok. Én ugyan nem tartom magam annak (jövő héten leszek 20 éves), de a familia, már csakhogya a szemembe nem mondja. Avagy mi mást jelent kedves Etti néném meghívó levele!?

Ezt írja az én kedves néném:

„A nyarat remélhetőleg nálunk töltöd kedves Klárrika? Most nem olyan pusztá ám ez a pusztá. Még férjnek való is akad most. Uj tanítónk van. Nagyon kedves és képzett fiú, de ez mellékes körülmény, a fő, hogy remek leendő férjnek látszik és ez elég. Talán magad is érzed, hogy már nem igen van mit válogatnod”, stb. stb. Ezután jön még az a csomó dicshimnusz a tanító úrról.

Annyira megutáltam ezt az alakot, hogy a levél ide vonatkozó részét nem írnám le egy vagyonért sem.

Csak azt bánom még, hogy engedtem néném meghívásának, mert most már lehetetlen a professzor úr kedves társaságát elkerülnöm.

Brr! Közönséges hétköznapi dologról úgy beszél, mintha akadémiai székfoglalót tartana.

Jaj annak a szerencsétlen teremtésnek, a ki ennek a felesége lesz, mert képes a rántáskeverésről is értekezést tartani.

No de hát csak tartson, nekem nem tart, azt tudom. Különben a neve is elég volna, hogy irtózzam tőle: Kamil?

Már most, hogy fog a felesége kedveskedni ennek az urnak? „Kamillám édes” nevétséges. „Kamillám”! Jaj de kedves!

Akaratlanul is a számárhurut jut eszembe. Annak az orvossága a kamilla-thea.

Még gondolatnak is rettenetes, hogy a kedves férjem uram nevére mindig a számárhurut jusson eszembe.

No nem fog eszembe jutni.

Hogy pedig kedves Etti nénémet esetleges téves hitéből kiábrándítsam, holnapután hazamegyek és vénülök tovább.

II.

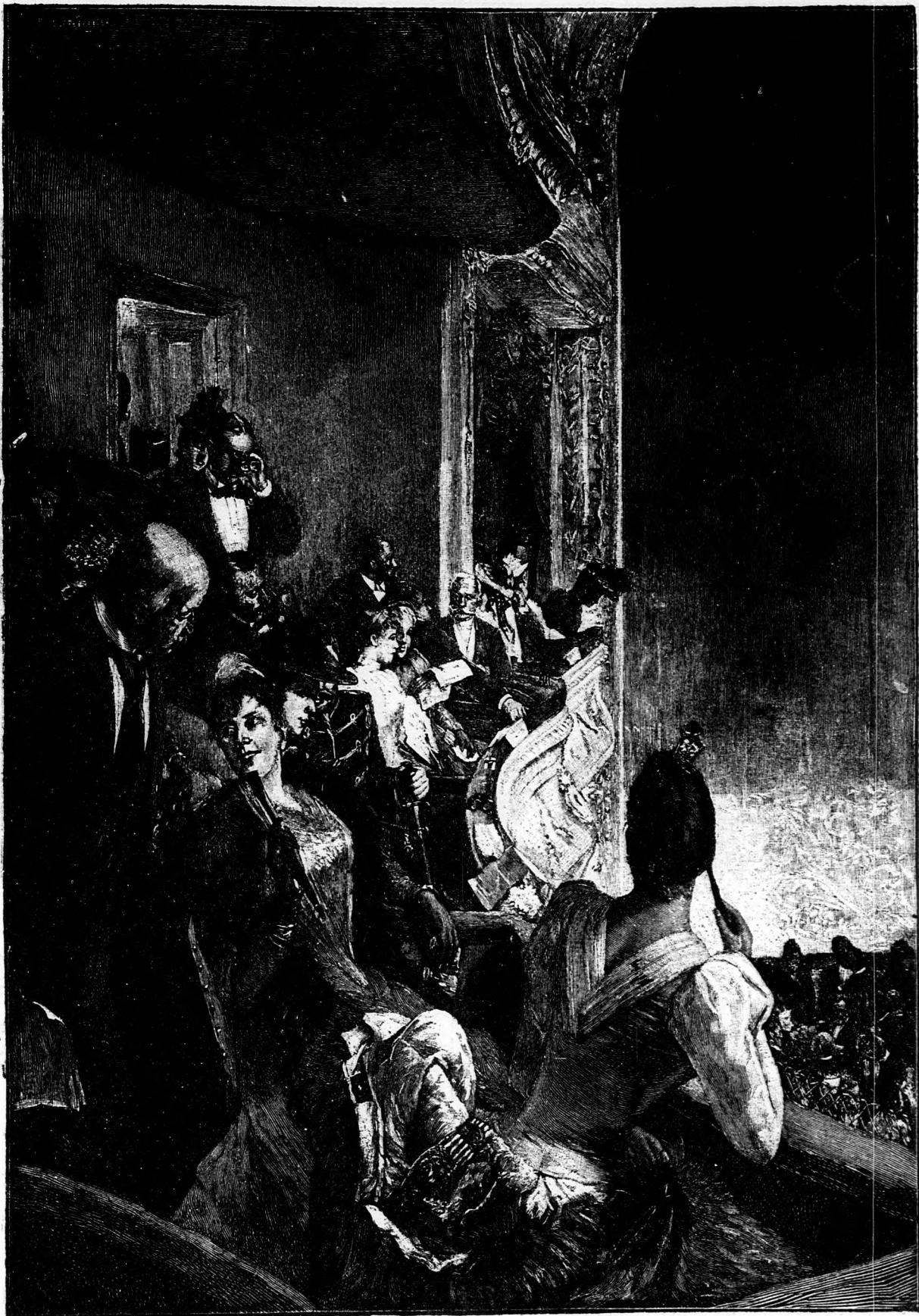
A tanító úr naplója.

Június 12.

Ha-ha-ha! — Megjött a kandi Klára, az én leendő (?) hitvesem.

Nagyon is jó fiúnak nézhetnek itt engem. Mától fogva nem fogok rá okot adni.

És hogy annál feltűnőbb legyen a dolog, kandi Klárával fogom bebizonyítani, hogy nem voltam érdemes a jó véleményre. Tegnap sem lehettem valami kedves, de ezután annál kevésbé leszek az, kandi Klárával szemben különben sem indokolt a kedveskedés; megtiltja az ő mindent fitymáló modora. Pedig ajánlatos volna évei számát is fejben tartani, akkor talán nem hordaná

Felvonásközben.

oly magasan kis pisze orrát. Mai nap nagyon könnyű megvénülni, különösen az ilyen *kedves* lányoknak.

Etti néneje olyan kedves velem szemben, hogy hálátlanság volna tőlem azt kívánni, hogy huga egészen megvénüljön, de hogy én nem kötöm be a fejét, az már bironyos.

Úgyám kandi Klára, kár annyira húzódozni tőlem, kár annyira éreztetni ellenszenvét! Nem sokáig leszek már útjában; csak legyen meg a vizsga, rögtön megyek *kedves* társaságából.

No de én meg úgy írok, mintha rosszul esnék kandi Klára szábiggyesztése, pedig — dehogya! Ónagysága mosolyáért még nem reped meg a szívem.

Azonban egyenesen nevetséges, hogy ilyen haszon-

Halmos János nyug. polgármester.

talanságokkal töltöm el az időt. Alázatos szolgája *kedves* Kláríka! Nem érek rá tovább magával foglalkozni, megyek aludni. Biztosítom azonban, hogy nem fogok magáról álmodozni.

III.

Alkonyodik.

Egész nap esett a hó, de most alkonyatra kitisztult az ég. A leszálló nap fényétől olyan a mennybolt, mint a hidegtől kipirult ember arca. A fák lombtalan ágai sűrűen megrakva a frissen esett hótól, úgy rogyognak, mintha csupa kristály volna minden.

A napsugarak meg vibrálva, táncolva átsiklanak a hólabokokon s ott csintalankodnak egy kis ablakon, míg végre egy utolsót mosolyogva, eltűnnek, szétoszlanak mint a lidércfény.

Bent a szobában, a kis ablaknál, merengve, szótlánul nézi ezt a tündérvilágot egy nő és egy férfi. A férfi boldogsággal simogatja a nő fekete haját és mosolyog, de talán maga sem tudja, hogy mosolyog.

— Kláríka, úgy-e mily szép így az élet — mondja a férfi.

A nő, Kláríka, nem szól, csak oda fonja karját a férfi nyaka körül és hosszú, édes csókot lehel ajakára.

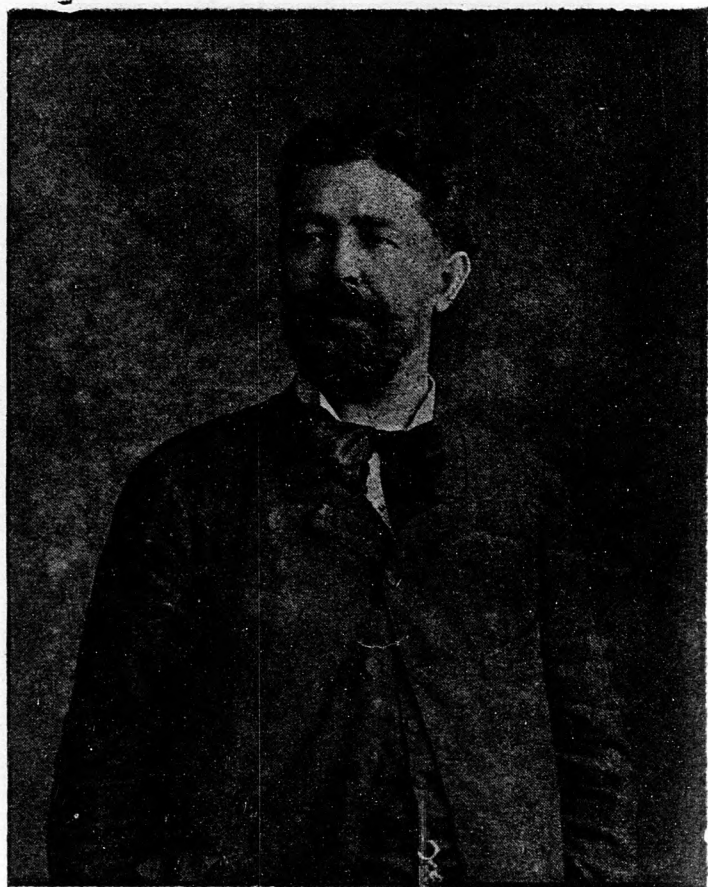
Ismét csend, csak a fa pattog a kályhában, de az is mintha mosolyogna.

— Milikém, tőri meg végre a csendet Kláríka, mit szokott maga ilyenkor legénykorában csinálni?

— Semmit édes Kláríka, vagy jobban mondva rendszeren ilyenkor jegyeztem fel a napi eseményeket.

— Hát naplót irt!? Milyen nagyszerű! Én is vezettem naplót rendszeren, és én is mindig így alkonyat tájban irtam le a napi eseményeket.

— Tudja mit édes Milikém, most kölcsönösen ki-

Polónyi Géza igazságügyminiszter.

cseréljük a naplókat. En olvasom a magáét, maga meg az enyémet. No nem nagyszerű?! Hát hozza azt a naplót, az enyém itt van a szekrényben.

És előhozták mind a ketten a naplót, kicserélték és egymással szemben leülve forgatták. Nem olvasták, csak forgatták előre-hátra, míg aztán egyszer csak becsukták a könyvet, egymásra néztek, egymás nyakába borultak, nevettek, sirtak...

A fa a kályhában hangosan pattogott, vagy talán az is kacagott?

Mindegyik naplóból ki volt tépve a június 12-iki nap.

APRÓSÁGOK.

Hogyan éltek az emberek hatezer év előtt. Hilprecht pennsylvaniai egyetemi tanár most tért vissza Amerikába Mezopotámiából, hol ásatásai közben az emberi kultúra legrégebb nyomaira akadt. Így egy csomó réteg alatt megtalálta I. Sargon templomát Kr. e.

3800-ik évből és az ősrégi Calush város nyomait, melyet a Genesis említ. A törmelék közt Lugalzaggizi idejéből való tárgyak hevertek, aki pedig Kr. e. 4500-ban élt. Az oltáron hevert még a legutolsó áldozat hamva, az oltár mellett néhány áldozati edény, amikor pedig tovább ástak, házak nyomaira akadtak, így többek közt egy nagy prätargoniai palotára, mely legalább hét emeletes volt, a homlokzata pedig hatszáz láb hosszú. Legérdekesebb volt azonban valamennyi lelet közt egy régi templomkönyvtár, csaknem 18,000 táblácskából, a világ legrégebb könyvtára. A táblácskák, melyek most útban vannak Amerika felé, nagyon érdekesek, különösen kulturtörténelmi szempontból, mert amaz idők emberének az életmódját ecsetelik. Az egyik kiásott házban Hilprecht egy ősrégi tűzhelyet is talált és edényeket, melyeknek a műve nem éppen kezdetleges. Bél istent tisztelték amaz idők emberei, akinek nagyon sok áldozatot hoztak. A gyermekek iskolába jártak, vagy pedig odahaza oktatták őket szüleik, vagy más tanítók a grammatika eleméire. A nép, mint ezt több táblácskán feljegyzett himnusz bizonyítja, a zenét szerette. A templomot a nép önkéntes adójából tartották fenn. Sok táblácska amaz idők viszonyairól is beszámol. Voltak szegény és gazdag emberek, urak és rabszolgák. Találtak egyes okmányokat, melyek jószágok és termények eladásáról szóltak. Némely birtokokat eladtak, másokat jelzálogokkal terheltek meg, a termést sok esetben előre eladták. A gazdagok nem éltek mindig birtokaikon, hanem a városi élet örömeit élveztek, míg a földet a bérlők és rabszolgák művelték. A régi Nipurban művészek is voltak, ezt bizonyítja egy táblácska, melyen juhokat hajtó két alak látható. Sokkal előbbre való volt azonban a festészetnél a szobrászat, mint ez a kiásott igen szép szoborcsoportokból kitűnik, de a tudományban sem volt egészen járatlan ez a régi nép, melynek megvoltak a maga csillagászati és történelmi följegyzései. Még egy kis régiségtani múzeumot is találtak, melyet Nebukadnezár idejéből öreg pap szedett össze. Ez az ősrégi tudós maga is ásatott és még régebbi városok nyomait kutatta. A halottakat szép kék zománccal bevont, égetett agyagkoporsókban temették el. Az építészetben se voltak járatlanok Nipur lakói, városuk védelmére nagy falakat építettek, melyeken át a városba szép, nagy faragott kapukon lehetett bejutni.

Erzsébet királynénk nyakéke. Regényes hír kerül hozzánk a Cri de Paris című ujság révén. Boldogult nagyasszonyunknak, Erzsébet királynénknak volt a többek közt egy drágagyöngyökből készült nyakéke. Életének utolsó éveiben már nem igen találta kedvét a szebbnél-szebb ékszereiben, csupán ehhez az egy igazgyöngy-sorhoz ragaszkodott különös szeretettel. „A szűzanya könnyei“ szokta volt mondani a drága gyöngyökről. Egy napon szomorúan látta, hogy a gyöngyök fénye megtört, halvány s az egész gyöngy-sor mintha sorvadna. Nemsokára e szomorú tapasztalat után, egy éjjel álmában valami titokzatos hang szólaft meg és tudtul adta neki, hogy a sorvadó gyöngyök régi fényüket és tűzüket visszakapják, ha azok egy teljes éven át a tenger fenekén maradnak. Beavatta titkába egyik udvarhölgyét, aki ragaszkodásból követte őt kalváriáján és ezúttal is vele volt Korfu szigetén.

Egy éjszaka a márványpalota lépcsőjéről mindketten csónakba szálltak s magukkal vitték a drágagyöngyöket rejtő kis szekrényt, mely sűrűn át volt lyukasztva, hogy a víz a belsejét átjárhassa. A kis szekrényt azután hosszú láncon a tengerfenékre eresztették alá, a láncon végét pedig egy sziklába erősített karikába akasztották. Csupán egy nap hiányzott még az esztendőből, melynek

elteltével a gyöngyök ismét régi színükkel kerültek volna a népvilágra, amidőn nagyasszonyunk szívét átjárta a gyilkos vasa. A titokba beavatott udvarhölgy azóta ki akarta emelni a vízből a ládikát, csakhogy a karikába akasztott láncon el volt tépve. Most hire jár, hogy ő felsége ezt a drága emlékéi ékszer búvárokkal keresteti és hozatja fel a mélyből.

ADOMÁK.

Szerencse a szerencsétlenségben.

A férj: (Akinek az asszony a fejéhez vágta a regényt, amelyet éppen olvasott.) Szerencse, hogy nem félórával ezelőtt tört ki a vihar! Akkor a Nagy Lexikon volt a kezében!

Üzlet.

Járó-kelő: Ejnye most itt koldul a Lipót-körúton? Hiszen reggel már adtam magának valamit a Kálvin-téren.

Koldus: Igenis, kérem, ott van a fióküzletem.

Baj.

— Amíg legény voltam, képtelen voltam valamit megtakarítani a fizetésemből.

— És amióta feleséges ember?

— Azóta meg sem kíséreltem.

Ok.

— Szívesen elvinném azt a leányt, de nem tudok a hozományból megélni.

— Miért nem?

— Mert nincs.

Kétely.

— Ej, ej, hát nem vagy boldog, hogy én vagyok a feleséged?

— Hogyne, hogyne. Azt látom, hogy te vagy a feleségem, de az a baj, hogy nem érzem eléggé, hogy én vagyok a férjed.

KÉPEINKHEZ.

Felvonásközben. Tele a színház előkelő közönséggel. Felvonás közben a nézőteret megvilágítják a villamos lámpások. A színpadot vasfüggöny választja el a közönségtől. Persze élénk beszéd foly a darabról, meg egyébről a nézőtéren mindaddig, míg a csengő szól, a villanyoskörték elsötétülnek, a függöny szétlebben és a színpad lesz újra fényes.

Polónyi Géza igazságügyminiszter és **Halmos János** nyugalmazott fővárosi polgármester arcképeit bemutatjuk a héten lefolyt nagy kavarodás alkalmából. Az ügyről különben az „Országdolga“ rovatunkban emlékezünk meg bővebben.

BETŪTALÁNY.

K mi sügy E e E
E e E

Megfejtési határidő 1907. február hó 3.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 3. számában közölt talány megfejtése

„Hit, remény, szeretet.“

Helyesen fejtették meg: Bocskor Etelka, Acs Mariska, Renner Ida, Mezősi Franciska, Barabás Józsefné, Tóth István, Vajda Antal, ifj., Pap Sándor ifj., Fekete Mihály, Verő Ferenc, Csontos András, Eleméri Ödön, Bordács István, Csinta Lajos, Mónos János, Simkó Péter, ifj. Vajda Ferenc, Csekő Ferenc, Antal József, Veres Ferenc, Laboda Máté.

A sorshuzásnál Antal József nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy értékes könyvet küldöttünk.

LEVELES SZEKRENY.

Gondos János. Sertések himlője ellen való oltóanyag sehol sem kapható készen. A baj felmerülése esetén a legelőször megbetegedett állatokról kell szedni az oltáshoz szükséges nyírkok. Nehogy az oltásból baj származzék, mindenesetre ajánlatos állatorvost kérni fel az oltás foganatosítására. — **Verebélyi Ferenc.** Az aratógéphez szükséges kézi munkaerő a következőkből tudható meg: Marokrakó-aratógépek naponként két középerős lóval 10 kat. holdat, a kéveköti-aratógép 4 középerős lóval 6-8 kat. holdat vághatnak le nagy átlagban. A marokrakó aratógép után szükséges két ember, aki kévét köt és 8-10 gyermeknapszamos, kik a markot hordják. A kéveköti-aratógép után esténként 2-3 munkás szükséges, kik a learatott kévéket kepékbe rakják. — **Nyiredi Gáspár.** Orrkarikát bármikor s bármily vad bikának lehet az orrába huzni, de a vad bikánál keményen kell lefogni a fejet, pl. kötéllel valamely oszlophoz erősítjük, úgy, hogy kényelmesen az orrához férhessünk. A karika behuzá a azután vagy szabad kézből, vagy külön e célra szolgáló fogó segélyével történik. — **Sorsjegyekről.** **Bölyöny Sándor.** Bazilika sorsjegyét a törlesztési huzáson kihuzzták. — **Seres F. János.** Osztálysorsjegyért fölveheti a 20 koronát, mert a három hónap nem járt le. Különben is közöltünk egy kuriai döntést, mely szerint a sorsjegygazgatóságnak kutyakötelessége minden nála történt nyeresémet a sorsjegy előmutatására kifizetni még tíz év után is. — **Molnár Vendel, Földéaki Gazdakör elnöke,** **Békes László, Gergő Antal, Verő Ferenc János, Renner Antal, Pálinkás József, Hodzsa Ödön, Vakareszku István, Orosz Lajos, Nagy F. Gábor** sorsjegyei nem nyertek. **Előfizettek az elmúlt héten:** Gazd. akad. könyvtára Debrecen, Bakos Albert, Viknici gazdakör és olvasókör, Veres János, Csépi Ferenc, Nagy Szegő Mihály, Vermes Sándor, Vecsernyés Sándor.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 január 23.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 9-6-1-12 K., vidéki borjúhús 130-142 K., sertéshús 1-24-1-40 K., szalonna füstölt 130-150 K., szalonna, olvasztani való 1-20-1-39 K., hárj 130-150 K., sertésszír 1-30-1-50 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1-50-2- K., hazai sonka 1-60-2- K.

Baromfifélék: — K., rántani való csirke 1-60-2-20 K., sütni való csirke 1-80-2-80 K., kacsá, hizott — K., lud, hizott 10-17- K., pulyka, hizott 6-12- K. páronként. Vágott hizott liba 1-10-1-30 K., vágott hizott kappan, kacsá és pulyka 1-20-2-80 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árai.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő). Buza 14-70-15-30 K. Rozs 12-85 K-tól 13- K-ig. Árpa 13-20 K-tól — K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 15-10-15-30 K. Tengeri 9-90 K.-10 K.

Teavaj: (centrifugált) 2-20-2-40 K., főzővaj 1-80-2- K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 12-20 fillér.

Tojás: bácskai 98-100 K., erdélyi apróbb áru 98-98- K. lánként (1440 drb). Apadt — K., meszes — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4-80-5-20 K., rózsá

uj 4-40-4-80 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt — K. mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	28-20	27-20	25-80	24-80	24-	23-20	21-	19-20	13-50

Takarmányvásár. Réti széna 5-7-60 fillér, muhar 6-8- fillér, zsupszalma 4-50-3-60 fillér, alomszalma 3-40-3-60 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére feltűgyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

ifj. Kovács József Orosháza
Magyar házi-ipar. Magyar termények.
Söprök, szatyorok, gyékények, börbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:
ifj. Kovács József Orosháza

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivélsügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája

Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Bévkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legolcsóbb napi arakon értékesít.

87991/1906. V. 1. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Száva folyó rácsai szakaszának szabályozási munkálataihoz szükséges **19728·83 m³ kőhányási kőanyag szállítására** nézve **1907. évi február hó 4-én déli 12 órakor** Budapesten a m. kir. földmivelésügyi miniszterium I. emeleti tanácstermében újabb zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

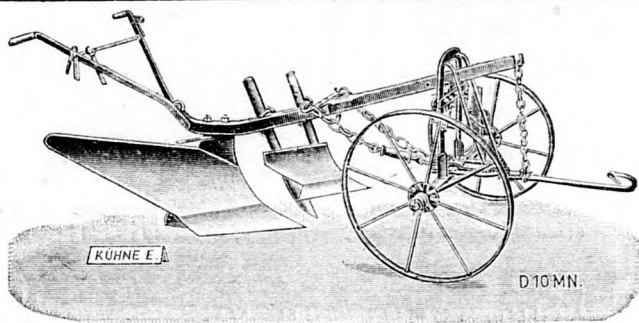
A tervek, továbbá a kötendő szerződés tervezete és az annak kiegészítő részét képezendő általános és részletes feltételek, valamint az ajánlati feltételek a mitroviczai m. kir. folyammérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthető. Ugyanott szerezhető meg az ajánlati minta is.

Az ajánlati feltételek szerint kiállítandó ajánlatok a fent jelzett nap délelőtti 11^{1/2} órájáig a m. kir. földmivelésügyi miniszterium házipénztáránál (félemelet 29. szám) a szállítani szándékolt kőanyag mintájával együtt nyújtandók be.

Budapest, 1907 január hó 11-én.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

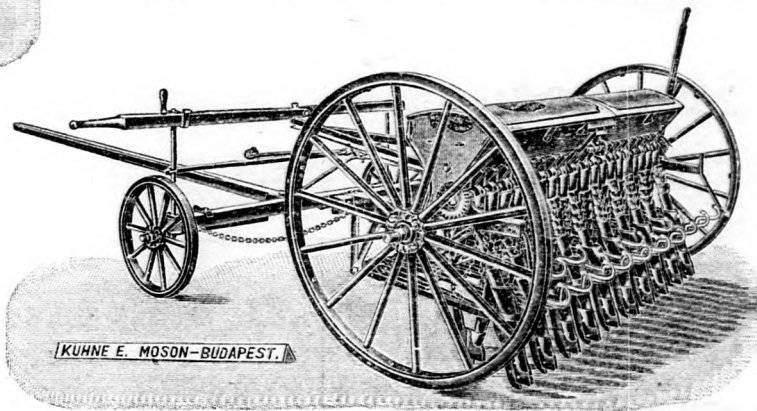
Az őszi idényre:
Egy- és kétvasu ekéket
(Ujdonság: BIPPART-általajeke).

Sorvetőgépeket

és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

Kühne E. gépgyára
Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukceziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. ☞

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 770 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.

Gazdak Biztosító Szövetkezele

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakított 1900.	Biztosítéki alap:	Alakított 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953,241 — kor.
Tartalékok	-----	601,261,93 kor.
	Összesen	2.554,503,173 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90,349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59,782,28 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109,531,73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72,438,23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61,730,60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle módoszatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesednek
és az 1901. évi üzletfelesleg 1/3-át, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege 1/3-át a határozottal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérít-
ést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os
díjvisszatérítést és részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosított-
ak, kik 5-10 é-re adják fel biztosításukat 5% engedményben részesítet-
tek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban
szépséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photoithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölköztetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő

szállít a

minőségben legolcsóbban

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.